

Disparity Olomouckého kraje

Přírodních, ekonomických i sociálních disparit mezi severní a jižní částí Olomouckého kraje existuje nespočet. Řadu z nich lze chápat jako historicky předurčenou zákonitost, která se v čase příliš nemění. Potvrdily to i předběžné **výsledky loňského sčítání**.

Pro jih Olomouckého kraje zůstává charakteristické vyšší zastoupení vysokoškoláků (12,5 %), věřících (24,4 %) i rodáků (50,9 %). Jejich podíly se pohybují nad celorepublikovým průměrem. Pro Jesenicko je typická zvýšená míra podnikatelské aktivity (17,0 %). Regionální disparity zasahují nejen obyvatelstvo, ale rovněž charakter bydlení. V severní části kraje je situováno více bytů lokálně vytápěných (11,3 %) i bytů vytápěných uhlím, koksem, uhelnými briketami (12,3 %) nebo dřevem (16,5 %). Zastoupení těchto energií výrazně převyšuje krajský i republikový průměr.

Hornatý sever, nížinný jih

Severní části Olomouckého kraje dominuje pohoří Hrubého Jeseníku s nejvyšší horou Praděd (1 491 m n. m.), jih vyplňuje rovinatá Haná. Symbolické spojení dvou geograficky odlišných částí představuje řeka Morava, páteřní tok celé oblasti pramenící pod Králickým Sněžníkem. Na její hladině u Kojetína se nachází nejnižší položený bod kraje (190 m n. m.). Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší položeným bodem Olomouckého kraje je druhý nejvyšší v České republice. Různorodost celého regionu podtrhuje i fakt, že za-

tímco sever leží na území Českého Slezska, jižní část přísluší Moravě. Prakticky celé Jesenicko patří díky povodí Odry do úmoří Baltského moře. Zbývající část kraje je prostřednictvím Moravy odvodňována do moře Černého.

Přírodní pestrost celého regionu je opravdu značná. Jesenicko a Šumpercko tvoří z nadpoloviční většiny lesy (52,4 %), v nichž dominují smrkové monokultury. Dělty řek na Olomoucku, Prostějovsku a Přerovsku jsou naopak bohaté na zemědělskou půdu (61,7 %), která patří k nejkvalitnějším v zemi. Podíl lesů zde dosahuje pouze 23,9 %. Přerov je současně jediným správním obvodem v kraji s převahou listnatých porostů nad jehličnatými.

Geografické odlišnosti se odrážejí i v hospo-
pojetí obou
natý sever se
zhoršenou
obslužbou
rá historicky

omezují jeho rozvoj. Důraz je zde kladen na cestovní ruch. Zatímco v okresech Olomouc, Prostějov a Přerov je soustředěno 124 hromadných ubytovacích zařízení, v okresech Jeseník a Šumperk jich nalezneme 271. Tomu odpovídá i rozložení návštěvnosti. V přepočtu na 1 000 obyvatel bylo vloni v jižní části kraje ubytováno 434 hostů. Průměr severní části činil 1 165 hostů/1 000 obyvatel a byl výrazně blíže republikovému průměru. Jih Olomouckého kraje se vyznačuje strategickou polohou a tím i hustou dopravní infrastrukturou (0,76 km silnic na km²). Řídkou sítí pozemních komunikací v severní části reprezentuje 0,55 km silnic na km². Úrodná půda v nížinách je spolu s vhodnými klima-
mínka-
pro roz-
dělství.
plodiny
rovku

skladbu má v jižní části také sektor průmyslu a služeb, přičemž hlavním ekonomickým odvětvím je obchod.

Pracovní příležitosti

Místní lázeňská centra dělají z Jesenicka oblíbené místo pro rekreaci a volný čas. Trh práce je však příznivější na jihu. Jesenicko trpí vysokou nezaměstnaností (dlouhodobě přes 14 %) s výraznými sezónními výkyvy. Do trojúhelníku měst Olomouc, Prostějov a Přerov je soustředěna ekonomická síla celého regionu. Hustota obyvatel stejnojmenných okresů (146,7) převyšuje celorepublikový průměr a je v přímém rozporu s řídkým osídlením na severu (80,7). Jeseník patří k nejméně obydleným okresům v zemi a spolu s okresem Šumperk se navíc dlouhodobě vylidňuje. Mezi sčítacími cenzusy v letech 2001 a 2011 zde ubylo 4 221 obyvatel. Ve zbývajících třech okresech naopak 350 obyvatel přibýlo.

Mezi klíčové
řadíme cuk-
technickou
a ječmen
jarní.
Pest-
řejší

Jiří Frelich
oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ v Olomouci

